

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta

Aika 20.05.2024 klo 09:00 - 11:46

Paikka Pohjois-Savon hyvinvointialue, hallintokeskus, rak 10, 1 krs

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 41	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 42	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 43	Asioiden käsittelyjärjestys	6
§ 44	Palvelujärjestelmän uudistus – vastaanotto toiminnan, alueellisen erikoissairaanhoidon ja aikuissosiaalityön sekä osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistus	7
§ 45	Ajankohtaiset asiat	12
§ 46	Perhe- ja vammaispalveluiden toimialan osavuosikatsaus tammi-maaliskuu 2024	13
§ 47	Talousarvionmuutokset 2024, Omaishoidontuen määräraha	14
§ 48	Kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon sekä peruskoulujen loma-aikaisen hoidon myöntämisperusteet	16
§ 49	Hankintapäätös, Valtion koulukodit	18
§ 50	Aloite, päätoimisen perhehoitajan aseman parantaminen Pohjois-Savon hyvinvointialueella	21
§ 51	Viranhaltijapäätösten tarkastaminen, perhe- ja vammaispalveluiden ltk 20.5.2024	25
§ 52	Tiedoksi saatettavat asiat 20.5.2024	26
§ 53	Muut asiat	27

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Back-Hytönen Minna	jäsen	Poissa klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Backman Pirjo	jäsen	
	Daavitsainen Risto	jäsen	Poissa klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Hintikka-Varis Sari	jäsen	Saapui kokoukseen klo 10.02 § 45 käsittelyn aikana.
	Hirvonen Aki	jäsen	Poissa klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Linnanmäki Vesa	jäsen	Poissa klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Luttinen Helka	jäsen	Poissa klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Niskanen Tiina	varapuheenjohtaja	Poissa klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Rissanen Mika	jäsen	
	Rönkkö Jani	jäsen	Poissa klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Väätäinen Tuula	puheenjohtaja	Poistui klo 11.30 § 47 käsittelyn jälkeen.
	Kantanen Kati	esittelijä	
	Turunen Riikka	pöytäkirjanpitäjä	
	Kärkkäinen Seija - 122000	palvelualuejohtaja	
	Pitkänen Minna	palvelualuejohtaja	
	Raatikainen Riitta	aluehallituksen puheenjohtaja	Poissa klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Heinonen Katja	vammaisneuvoston edustaja	
	Eskelinen Tiia	varajäsen	Läsnä klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Kaasinen Tomi	varajäsen	Läsnä klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Kaunisto Petri	varajäsen	Läsnä klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
	Muttonen Ville	varajäsen	Poistui klo 10.01 § 44 käsittelyn jälkeen.
	Savolainen-Lipponen Teija	varajäsen	Läsnä klo 9.04-10.01 § 44 käsittelyn ajan.
Poissa	Mykkänen Minna		
	Hedman Antti		
	Paahto Marena		
	Korhonen Marko		
	Jestola Eija		
	Remes Sami		

Haaranen Emilia

Allekirjoitukset

Tuula Väätäinen
puheenjohtaja § 41-47

Riikka Turunen
pöytäkirjanpitäjä

Tiina Niskanen
puheenjohtaja § 48-53

Käsitellyt asiat

41 - 53

Pöytäkirjan tarkastus 20.5.2024

Pirjo Backman
pöytäkirjantarkastaja

Risto Daavitsainen
pöytäkirjantarkastaja § 41-43,
§ 45-53

Mika Rissanen
pöytäkirjantarkastaja § 44

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja pidetään nähtävillä Pohjois-Savon hyvinvointialueen yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.pshva.fi 24.05.2024

Perhe- ja vammaispalveluiden § 41
lautakunta

20.05.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Pevamltk 20.05.2024 § 41

Kutsu kokoukseen on toimitettu sähköisen kokousjärjestelmän kautta. Kutsu on lähetetty Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 164 §:n mukaisesti vähintään 4 päivää ennen kokousta.

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaisesti toimitella on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päätösehdotus Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 42
lautakunta

20.05.2024

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pevamltk 20.05.2024 § 42

Päätösehdotus Toimielin valitsee pöytäkirjantarkastajat tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirjantarkastajat toiminevat myös ääntenlaskijoina mahdollisten äänestysten sattuessa. Vuorossa aakkosjärjestyksessä ovat Pirjo Backman ja Risto Daavitsainen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pirjo Backman ja Risto Daavitsainen.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 43
lautakunta

20.05.2024

Asioiden käsittelyjärjestys

Pevamltk 20.05.2024 § 43

Päätösehdotus Toimielin hyväksyy esityslistan kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Päätös Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Aluehallitus	§ 55	28.02.2024
Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta	§ 44	20.05.2024

Palvelujärjestelmän uudistus – vastaanotto toiminnan, alueellisen erikoissairaanhoidon ja aikuissosiaalityön sekä osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistus

Ahall 28.02.2024 § 55

Valmistelija: Jussi Lampi, puh. 044 714 2631,
jussi.lampi(at)pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialue rakentui 19 aiemman järjestäjän rakenteisiin. Hyvinvointialueuudistus mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän uudistamisen kokonaisuutena hyödyntäen integroitunutta järjestelmää. Palvelujärjestelmän uudistamisessa tarkastellaan kaikkia toimintoja, erityisen vaativista palveluista ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä haastaa voimakkaasti henkilöstön saatavuuden ongelmat, väestön ikääntymisestä johtuva palvelutarpeen kasvu ja kustannustason nousu. Pohjois-Savon hyvinvointialueen alijäämä vuodelta 2023 on -63 M€ (tilinpäätösarvio). Myös talousarvio vuodelle 2024 on selvästi alijäämäinen. Toiminnan uudistaminen on välttämätöntä, jotta voimme rakentaa taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä palvelujärjestelmän. Palvelujärjestelmän kokonaisuudistus koskee kaikkia hyvinvointialueen palveluita ja toimialoja.

Aluehallitus käynnisti uudistamisohjelman valmistelu syyskuussa 2023 (Ahall 18.09.2023 § 282) ja asetti sille 30-50 M€ pysyvän kustannusvaikutustavoitteet joka toteutuessaan tasapainoittasi hyvinvointialueen taloutta merkittävästi. Uudistamisohjelma on keskeinen osa tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaa.

Palvelujärjestelmän uudistamisohjelmassa valmistellaan neljää kokonaisuudistusta:

- R1. Vastaanotto toiminnan ja alueellisen erikoissairaanhoidon sekä aikuissosiaalityön uudistus
- R2. Osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistus
- R3. Perhe- ja vammaispalveluiden uudistus
- R4. Yliopistollisen sairaalan uudistus

Esityslistan liitteessä on esitetty luonnokset vastaanotto toiminnan ja alueellisen erikoissairaanhoidon sekä aikuissosiaalityön uudistuksesta (R1) ja osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien

Aluehallitus	§ 55	28.02.2024
Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta	§ 44	20.05.2024

palveluiden uudistuksesta (R2). Liitteessä esitetty materiaali on viranhaltijavalmisteluna tehty ensimmäinen ja alustava luonnos. Uudistukset valmisteltiin skenaariotyöskentelynä, jossa kullekin uudistukselle valmisteltiin useita vaihtoehtoisia toteuttamistapoja ja sisältöjä päätöksentekoa varten sekä arvioitiin niiden kustannusvaikutuksia. Virkamiesvalmistelua tehdään työryhmissä, joissa palvelutoimialoilla on keskeinen rooli. Työryhmien puheenjohtajina toimii ylilääkäri Jarno Rieppo (työryhmä R1) ja toimialajohtaja Mikko Korhonen (työryhmä R2). Työryhmien kokoonpanot on kuvattu esityslistan liitteessä. Hyvinvointialueen johtoryhmä johtaa valmistelua.

Valmistelua ja käsittelyä jatketaan osallistamalla henkilöstöä, asukkaita ja sidosryhmiä talven ja kevään 2024 aikana. Lisäksi luonnokseen tullaan pyytämään lausunnot hyvinvointialueen lautakunnista, jaostoista sekä lakisääteisistä että vapaaehtoisista vaikuttamistoimielimistä. Myös Pohjois-Savon kunnilta pyydetään luonnokseen lausunnot.

Valmistelutyöryhmät analysoivat saatua palautetta, vaihtoehtoisia ehdotuksia sekä lausuntoja ja näiden perusteella arvioivat muutostarpeita, tekevät korjauksia ja vaikutustenarviointia. Tavoitteena on saada uudistukset päätöksentekoon kesäkuussa 2024.

Esityslistan liitteenä:

- Palvelujärjestelmän uudistus LUONNOS, Ahall 28022024

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus merkitsee skenaarioluonnokset ja valmistelutilanteen tiedoksi ja päättää lähettää skenaariot lausunnoille hyvinvointialueen lautakuntiin, jaostoihin sekä lakisääteisiin ja vapaaehtoisin vaikuttamistoimielimiin. Tämän lisäksi aluehallitus päättää lähettää luonnokset lausunnoille Pohjois-Savon kuntiin. Lausunnot esitettyihin luonnoksiin on toimitettava 30.4.2024 mennessä.

Samalla aluehallitus käynnistää laajan sidosryhmien osallistamisen, jossa kuullaan kevään aikana mm. henkilöstöä, alueen asukkaita, yrityksiä ja yhdistyksiä.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Palvelujärjestelmän uudistus ja sen taloudellisten tavoitteiden (30-50M€) saavuttaminen on keskeinen osa hyvinvointialueen talouden tasapainottamista (tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma). Uudistusten

Aluehallitus	§ 55	28.02.2024
Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta	§ 44	20.05.2024

kustannusvaikutuslaskelmat tarkentuvat valmistelun myötä keväällä 2024.

Toimivallan peruste hallintosääntö 36 §

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus Aluehallitus päättää:
1) merkitä skenaarioluonnokset ja valmistelutilanteen tiedoksi
2) lähettää skenaariot lausunnoille hyvinvointialueen lautakuntiin, jaostoihin sekä lakisääteisiin ja vapaaehtoiisiin vaikuttamistoimielimiin
3) lähettää luonnokset lausunnoille Pohjois-Savon kuntiin.

Lausunnot esitettyihin luonnoksiin on toimitettava 30.4.2024 mennessä. Samalla aluehallitus päättää käynnistää laajan sidosryhmien osallistamisen, jossa kuullaan kevään aikana mm. henkilöstöä, alueen asukkaita, yrityksiä ja yhdistyksiä.

Päätös Merkitään pöytäkirjaan, että:
- Riitta Raatikainen, Aino Kanninen, Merja Rautiainen, Markku Siponen, Kati Åhman, Kati Hynninen ja Ilpo Kärkkäinen ilmoittivat olevansa esteellisiä (HL 28.1. kohta 5 ja 7) ja poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 19.29-19.53
- Tarja Pöyhönen oli läsnä kokouksessa asian esittelyn ja päätöksenteon ajan klo 19.29-19.53.
- Puheenjohtajana toimi asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan Hannu Kokki.

Hyvinvointialuejohtajan kokouksessa muutettu päätösesitys:

Aluehallitus päättää:
1) merkitä skenaarioluonnokset ja valmistelutilanteen tiedoksi
2) lähettää skenaariot lausunnoille hyvinvointialueen lautakuntiin, jaostoihin sekä lakisääteisiin ja vapaaehtoiisiin vaikuttamistoimielimiin sekä aluevaltuustoryhmille
3) lähettää luonnokset lausunnoille Pohjois-Savon kuntiin.

Lausunnot esitettyihin luonnoksiin on toimitettava 30.4.2024 mennessä. Samalla aluehallitus päättää käynnistää laajan sidosryhmien osallistamisen, jossa kuullaan kevään aikana mm. henkilöstöä, alueen asukkaita, yrityksiä ja yhdistyksiä. Lisäksi materiaalia täydennetään esitetyillä muutoksilla.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus	§ 55	28.02.2024
Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta	§ 44	20.05.2024

Pevamltk 20.05.2024 § 44
13375/00.01.02.00/2023

Valmistelija: Tuula Väättäinen perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnan puheenjohtaja

Hallintosäännön 177 §:n mukaan toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

Edellä olevan lausuntopyynnön mukaisesti lautakunta käsittelee puheenjohtajan johdolla perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnan lausuntoa palvelujärjestelmän uudistuksesta koskien

- (R1) vastaanottotoiminnan ja alueellisen erikoissairaanhoidon sekä aikuissosiaalityön uudistusta
- (R2) osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistusta.

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnan lausunto palvelurakenne uudistuksesta valmistellaan puheenjohtajan johdolla lautakunnan kokouksessa.

Esityslistan liitteenä:

- Palvelujärjestelmän uudistus LUONNOS, Ahall 28022024

- Lisäykset ja korjaukset, palvelujärjestelmän uudistaminen, Ahall 28022024

Valmistelijan päätösehdotus:

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää antaa aluehallitukselle lausunnon palvelujärjestelmän uudistuksesta koskien vastaanottotoiminnan ja alueellisen erikoissairaanhoidon sekä aikuissosiaalityön uudistusta (R1) ja osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistusta (R2).

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Toimivallan peruste hallintosääntö 41 §, lautakunnan erityistehtävät kohta 6

Aluehallitus	§ 55	28.02.2024
Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta	§ 44	20.05.2024

Esittelijä Tuula Väätäinen perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnan puheenjohtaja

Päätösehdotus Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää, että

- 1) hallintosäännön 177 §:n perusteella asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä, koska viranhaltijaesittelijä on ollut valmistelemassa skenaarioluonnoksia.
- 2) puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta
- 3) perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta antaa kokouksessa käsitellyn lausunnon aluehallitukselle.

Päätös Merkitään pöytäkirjaan että:

- Minna Back-Hytönen, Risto Daavitsainen, Aki Hirvonen, Vesa Linnanmäki, Helka Luttinen, Tiina Niskanen, Jani Rönkkö ja Riitta Raatikainen ilmoittivat olevansa esteellisiä (HL 28.1 kohta 5) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 9.04-10.01.
- Teija Savolainen-Lipponen, Petri Kaunisto, Tiia Eskelinen ja Tomi Kaasinen liittyivät kokoukseen asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi klo 9.04-10.01.
- Ville Muttonen poistui klo 10.01 asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.
- Mika Rissanen valittiin pöytäkirjantarkastajaksi pykälään 44.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 45
lautakunta

20.05.2024

Ajankohtaiset asiat

Pevamltk 20.05.2024 § 45

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialan katsaus ajankohtaisista ja valmistelussa olevista asioista.

- Palvelutuotannon kesäajan sulut.

Esittelijä

perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta merkitsee ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että Sari Hintikka-Varis saapui kokoukseen klo 10.02.

Merkittiin tiedoksi.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 46
lautakunta

20.05.2024

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialan osavuositarkastus tammi-maaliskuu 2024

Pevamltk 20.05.2024 § 46
281/02.02.02/2024

Valmistelija: toimialajohtaja Kati Kantanen, p. 044 740 1951
kati.kantanen@pshyvinvointialue.fi

Hyvinvointialueen ensimmäinen osavuositarkastus on laadittu tammi-maaliskuulta 2024.

Esityslistan oheisaineistona:

- Perhe- ja vammaispalveluiden toimialan osavuositarkastus tammi-maaliskuu 2024

Valmistelijan päätösehdotus:
Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta merkitsee osavuositarkastuksen tiedoksi.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Toimivallan peruste hallintosääntö 41 §, lautakunnan erityistehtävät kohta 4.

Esittelijä perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Pätösehdotus Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta merkitsee osavuositarkastuksen tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 47
lautakunta

20.05.2024

Talousarviomuutokset 2024, Omaishoidontuen määräraha

Pevamltk 20.05.2024 § 47
655/02.00/2024

Valmistelija: Perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja Kati Kantanen, puh 044 740 1951, kati.kantanen(at)pshyvinvointialue.fi ja vammaispalveluiden palvelualuejohtaja Seija Kärkkäinen, puh 040 747 0506, seija.karkkainen1(at)pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024 – 2026 joulukuussa 2023. Hallintosäännön § 91 määrää, että talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talousarvioon sisältyvien sopeuttamistoimenpiteiden ollessa kesken päätettäväksi tuodaan ainoastaan omaishoitoon liittyvät esitykset. Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen palvelu. Mikäli on ilmeistä, että omaishoidon tuen määräraha ylittyy, omaishoidon tukea ei voida myöntää uusille asiakkaille.

Hyvinvointialueella otettiin käyttöön vuonna 2023 kansallisen kehittämistyön mukaisesti asiakkaan hoitoisuuteen perustuva kolmiportainen palkkioluokka-malli, joka kohdensi asiakkaita ja kustannuksia palkkioluokasta 1 palkkioluokkaan 2. Arvioitu suurempi osa päätösten tarkistuksista ajoittui syys-joulukuulla 2023. Tämä ei ollut tiedossa talousarvion valmisteluvaiheessa. Lisäksi omaishoidon tuen indeksikorotus vuodelle 2024 oli aikaisempiin vuosiin verrattuna suurempi.

Vuodelle 2024 omaishoidon kriteerejä tiukennettiin. Sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta tammikuusta 2024 alkaen on ollut ilmeistä, että omaishoidon tuen määrärahat ylittivät. Vammaispalveluissa on tehty kriteerit täyttävälle asiakkaille tammikuussa 2024 määrärahakielteisiä omaishoidon tukipäätöksiä yhteensä 41. Nyt esitettävällä lisämäärärahalla turvataan omaishoidon tuen määrärahan riittävyys nykyisille asiakkaille sekä omaishoidon palvelun myöntäminen palvelukriteerit täyttävälle asiakkaille.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 47
lautakunta

20.05.2024

Katetasolla tarkasteltuna ennakoidaan, että nyt esitettävä määrärahalisäys voidaan kattaa toimialan talousarviovarausta paremmalla tulokertymällä.

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialan talousarviomuutokset 2024

Toimintamenojen lisäys

Omaishoitajalle maksettavat palkkiot -1 187 000 €
Henkilöstökulut omaishoitajan palkkioista – 213 000 €

Toimintamenot yhteensä ylitys - 1 400 000 €

Valmistelijan päätösehdotus:

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi perhe- ja vammaispalveluiden toimialan omaishoitoa koskevat edellä kuvatut toimintamenoja lisäävät talousarviomuutokset 2024.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Talousarviomuutoksilla turvataan omaishoidon tuen myöntäminen palvelukriteerit täyttävälle asiakkaille

Toimivallan peruste hallintosääntö 41 §, lautakunnan erityistehtävät kohta 4

Esittelijä perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi perhe- ja vammaispalveluiden toimialan omaishoitoa koskevat edellä kuvatut toimintamenoja lisäävät talousarviomuutokset 2024.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että Tuula Väätäinen poistui kokouksesta klo 11.30 ja Tiina Niskanen jatkoi kokouksen puheenjohtajana klo 11.30 eteenpäin.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 48
lautakunta

20.05.2024

Kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon sekä peruskoulujen loma-aikaisen hoidon myöntämisperusteet

Pevamltk 20.05.2024 § 48
3012/05.04.00/2024

Valmistelija: Sanna Suomi, vammaisten avopalveluiden palveluyksikköjohtaja, sanna.suomi@pshyvinvointialue.fi, puh. 040 8304340, Seija Kärkkäinen, vammaispalveluiden palvelualuejohtaja, seija.karkkainen1@pshyvinvointialue, puh. 040 747 0506

Pohjois-Savon hyvinvointialueen kunnat järjestävät perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa vaihtelevasti. Kunnalla ei ole toiminnan järjestämiseen lakisääteistä velvoitetta. Kunta voi järjestää toimintaa ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä erityisen tuen piirissä oleville oppilaille. Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin pääsääntöisesti klo 7.00–17.00 välisenä aikana.

Vammaislainsäädännön mukaiset palvelut ovat lähtökohtaisesti toissijaisia muun lainsäädännön perusteella järjestettäviin palveluihin verrattuna. Mikäli vammaisen henkilö ei saa tavanomaisessa elämässä suoriutuakseen yksilöllisen tarpeensa mukaisia ja sopivia palveluita sosiaalihuoltolain (1301/2014), terveydenhuoltolain (1326/2010), varhaiskasvatuslain (540/2018), perusopetus lain (628/1998) tai muun lain perusteella, palveluja on mahdollista hakea vammaispalvelulain tai erityishuoltolain perusteella.

Jos kuntien sivistystoimen järjestämän aamu- ja iltapäivätoiminnan lisäksi kehitysvammaisen lapsi tarvitsee kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977, jäljempänä kehitysvammalaki) mukaista yksilöllistä hoitoa ja huolenpitoa muuna aikana kuin kunnan sivistystoimen aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään (esimerkiksi koulujen loma-aikana), toimintaa järjestetään hyvinvointialueen toimesta.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella kehitysvammalain mukaista aamu- ja iltapäivähoitoa sekä koulujen loma-ajan aikaista hoitoa järjestetään ensisijaisesti ryhmämuotoisesti sitä välttämättä tarvitseville lapsille vanhempien työssäkäynnin ja opiskelun mahdollistamiseksi tai muun yksilöllisen tarpeen perusteella. Oikeus erityishuoltoon ja sen mukaisiin palveluihin perustuu yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin kehitysvammalain säännösten mukaisesti.

Perhe- ja vammaispalveluiden
lautakunta § 48

20.05.2024

Kehitysvammaisten lasten ja nuorten aamu- ja iltapäivähoidon sekä peruskoulun loma-aikoina tapahtuvan päiväaikaisen hoidon myöntämisperusteiden tarkoituksena on kuvata palvelua sekä ohjata ja yhdenmukaistaa toiminnan järjestämistä koko hyvinvointialueella.

Myöntämisperusteet sisältävät muun muassa:

- aamu- ja iltapäivähoidon ja loma-ajan hoidon kuvaukset
- asiakasmaksut ja ateriat sekä
- kuljetukset
- palveluun hakemisen

Esityslistan oheisaineistona:

- Kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon sekä peruskoulujen loma-aikaisen hoidon myöntämisperusteet

Valmistelijan päätösehdotus:

Esitän, että Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta hyväksyy liitteen mukaisen kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon sekä peruskoulujen loma-aikaisen hoidon myöntämisperusteet sovellettavaksi 20.5.2024 alkaen.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Yhdenmukaistaa toimintatapoja palveluiden järjestämisessä

Toimivallan peruste

hallintosääntö 41 §, lautakunnan erityistehtävät kohta 10

Esittelijä

perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon sekä peruskoulujen loma-aikaisen hoidon myöntämisperusteet sovellettavaksi 20.5.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 49
lautakunta

20.05.2024

Hankintapäätös, Valtion koulukodit

Pevamltk 20.05.2024 § 49
2897/02.08.01/2024

Valmistelija: Lastensuojelun palveluyksikköjohtaja Katja Rautiainen,
p. 044 740 1688, katja.rautiainen@pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon kunnat ovat edeltävästi kilpailuttaneet lastensuojelun sijaishuollon palvelut, mukaan lukien lastensuojelun laitoshoidon perustason sekä erityistason laitoshoidon sekä erityisen huolenpidon yksikkö (Pohjois-Savon maakunnan kuntien lastensuojelun sijaishuollon palvelut 284304). Kyseinen sopimus hankinnasta on toistaiseksi voimassaoleva ja hankinta on edeltävästi uudelleenavattu ajalla 8.11.2022-1.12.2022. Kyseisen puitesopimuksen sisältämien ehtojen mukaan Tilaja ei sitoudu tiettyihin hankintamääriin. Sopimus ei sisällä määräästovelvoitetta eikä tuota Toimittajalle yksinoikeutta myydä palvelua Tilajalle. Sopimuskauden aikana Tilaja tekee valituilta

Toimittajilta tilauksia sopimuksissa vahvistettujen ehtojen mukaisesti ottaen huomioon asiakkaan yksilölliset tarpeet.

Lastensuojelun sijaishuollon palveluilla tarkoitetaan huostaanotetun, kiireellisesti sijoitetun tai lastensuojelulain (417/2007) 83 §:ssä tarkoitetun väliaikais määräyksen nojalla sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Lastensuojelulain 4§ mukaisesti lastensuojelun tarvetta arvioitaessa ja lastensuojelua toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu; kun sijaishuolto on lapsen edun kannalta tarpeen, se on järjestettävä viivytyksettä. Saman lain 11 §:n mukaisesti hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaiseksi kuin hyvinvointialueella esiintyvä tarve edellyttää; lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua on järjestettävä tarvittavassa laajuudessa niinä vuorokauden aikoina, joina sitä tarvitaan. Saman lain 50§ mukaisesti lapsen sijaishuoltopaikan valinnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota huostaanoton perusteisiin ja lapsen tarpeisiin sekä lapsen sisarusuhteiden ja muiden läheisten ihmissuhteiden ylläpitämiseen ja hoidon jatkuvuuteen. Lisäksi tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon lapsen kielellinen, kulttuurinen sekä uskonnollinen tausta. Lastensuojelulain mukaisten palveluiden ja tukitoimien tarpeen arvioi ja palveluiden sekä tukitoimien viivytyksettömästä toimeenpanosta vastaa lastensuojelulain mukaisesti sosiaalityöntekijä. Edellä mainitun perusteella sijaishuollon palveluita on perusteltua

Perhe- ja vammaispalveluiden § 49
lautakunta

20.05.2024

tarvittaessa toteuttaa myös suorahankintana kilpailutetun puitesopimuksen ulkopuolelta yksilökohtaisten tarpeiden perusteella.

Valtion koulukodit tuottavat vaativan sijaishuollon ja vaativan erityisen tuen perusopetuksen palveluja. Valtion koulukodit toimivat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisina lastensuojeluyksikköinä ja niiden toiminnasta on säädetty laissa (Laki Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä 1379/2010). Valtion koulukodit eivät ole osallistuneen lastensuojelupalveluiden kilpailutuksiin erityisasemansa johdosta ja Valtion koulukodin tuottama palvelu on lailla erikseen säädettyä erityisen vaativaa sijaishuoltoa, jota hyvinvointialue hankkii valtiolta yksilökohtaisen tarpeen perusteella lastensuojelulain mukaisissa tilanteissa. Valtion koulukotiin lastensuojelun asiakkaana oleva lapsi ohjautuu tilanteissa, joissa lapsen yksilöllisiin sijaishuollon tarpeisiin ei voida riittävässä määrin muilla lastensuojelun laitoshoidon palveluilla tai lapsen tarpeiden mukaisilla tavoilla vastata.

Valtion koulukotien kanssa on neuvoteltu valtion koulukotien tuottamia erityispalveluja koskevasta sopimusjärjestelystä siten, jotta asiakaskohtaisista sopimuksista voitaisiin luopua, seuraavin ehdoin:

- Palvelun sisältö: Lastensuojelun laitoshoido
- Palveluntuottaja: Valtion koulukodit, Valtion koulukotien alaiset yksiköt
- Hinta: Valtion koulukotien palveluiden hinnan määrittää Valtion koulukotien johtokunta vuosittain. Vuonna 2024 palveluiden hinnat ovat:
  - Erityinen huolenpito 760€/vrk
  - Vaativan tason osastohoito 686€/vrk

Valtion koulukodeilla on lakisääteisen asemansa vuoksi oikeus laskuttaa myös perusopetuksen mukainen koulupäivämaksu perusopetuslain (628/1998) sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaisesti lapsen kotikunnalta. Lisäksi Valtion koulukodit järjestää tutkintoon valmentavaa opetusta, jonka kustannukset eivät ole perusopetuslain mukaisia: vuonna 2024 tutkintoon valmentavan opetuksen maksuja ei laskuteta sijoittavilta tahoilta opetushallituksen ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteisen ohjauksen mukaisesti. Kustannusvastuu jatkossa määräytyy lainsäädännön tai ministeriöiden tarkemmin asiassa antaman ohjauksen mukaisesti.

- Hankinnan arvioitu arvo: 7M€ (alv 0%) neljän vuoden aikana

Perhe- ja vammaispalveluiden § 49
lautakunta

20.05.2024

Kyseessä on Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016, 12. luvun mukainen sosiaalipalveluiden hankinta. Lain 108 §:n mukaan kyseisiä hankintoja tehtäessä on otettava huomioon kyseistä palvelua koskeva lainsäädäntö sekä käyttäjien erityistarpeet. Lisäksi kyseessä on em. lain 40§ mukainen suoramarkkinointi; suoramarkkinoinnin perusteena on lain 40§ 2.mom. mukainen tilanne, jossa vastaavaa palvelua ei voida muilta palveluntuottajilta hankkia.

Esityslistan oheisaineistona:

- Valtion koulukotien hinnasto 2024

Valmistelijan päätösehdotus:

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää esittää aluehallitukselle Valtion koulukotien järjestämien palveluiden hankinnan selostusosassa ilmenevästi.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Toimivallan peruste hallintosääntö 93 §.

Esittelijä perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää esittää aluehallitukselle, että Pohjois-Savon hyvinvointialue hankkii Valtion koulukotien järjestämiä lastensuojelun laitoshoidon palveluja selostusosassa ilmenevästi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 50
lautakunta

20.05.2024

Aloite, päätoimisen perhehoitajan aseman parantaminen Pohjois-Savon hyvinvointialueella

Pevamltk 20.05.2024 § 50
1825/00.01.00/2024

Valmistelija:

lastensuojelun ympärivuorokautisten palveluiden esihenkilö Maarit Jomppanen, maarit.jomppanen@pshyvinvointialue.fi, 0405805210
lastensuojelun palveluysikköjohtaja Katja Rautiainen, katja.rautiainen@pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueelle on saapunut 20.2.2024 aloite päätoimisen perhehoitajan aseman parantamiseksi Jukka ja Marjo Voutilaiselta. Aloite koskee Pohjois-Savon hyvinvointialueen päätoimisten perhehoitajien asemaa toimeksiantosopimuksen alaisena ja toimeksiantosuhteen ehtoja verrattuna muiden hyvinvointialueiden päätoimisiin perhehoitajiin. Aloitteen tekijöiden mukaan perhehoitajat ovat eriarvoisessa asemassa sopimusluontoisuuden osalta verrattuna normaalin työntekijän työsuhteen ehtoihin, ja aloitteen tekijät toivovat alueen perhehoitajien aseman parantamista, jotta he olisivat mahdollisissa perhehoidon toimeksiantosopimusten päättymistilanteissa valmiimpia työelämään palaamiseen.

Aloitteen tekijät nostavat esille esimerkiksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen perhehoidon ohjeistuksen, jossa on määritelty: päätoiminen perhehoitaja hoitaa sijoitettua lasta kotona, jonka lisäksi hän voi käydä ansiotyössä korkeintaan noin 40 h / kk. Perhehoidon toimeksiantosopimusten luonteen ja jatkuvuuden epävarmuuden vuoksi aloitteen tekijät kokevat, että edellä olevan kaltainen määrittely auttaisi myös Pohjois-Savon hyvinvointialueen päätoimisten perhehoitajien asemaa ja valmiutta pitää yllä ammattitaitoaan sekä kykyään palata siviiliammattiin mahdollisissa perhehoidon toimeksiantosopimusten päättymistilanteissa.

Päätoimisella perhehoitajalla tarkoitetaan perhehoitajaa, joka ei ole perhehoitokodin ulkopuolella ansiotyössä, vaan hoitaa kokoaikaisesti hoidettavaa lasta kotonaan. Pohjois-Savon hyvinvointialueen lasten ja nuorten perhehoidon ja tukiperheoiminnan soveltamisohjeissa (Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta 22.11.2023) ei ole määritelty mitä perhehoitajan päätoimisuus toimeksiantosopimussuhteessa tarkoittaa, esimerkiksi aloitteessa viitatus sivutoimisena tehtävän muun työn osalta. Pohjois-Savon hyvinvointialueella aluehallituksen 21.12.2023 (§ 437) vuodelle 2024 vahvistamien perhehoidon palkkioiden ja kustannusten korvausten

Perhe- ja vammaispalveluiden § 50
lautakunta

20.05.2024

mukaisesti lastensuojelun perhehoitajan hoitopalkkiota on mahdollista korottaa (hoitoluokat IV JA V), mikäli lapsen hoidettavuuden vuoksi edellytetään perhehoitajan kotiin jäämistä ja päätoimisuutta, eikä perhehoitaja tällöin voi käydä ansiotyössä perhehoitotehtävää toteuttaessaan. Edellä mainitun lisäksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen lyhytaikaisen perhehoidon päivystysringissä mukana olevilta perhehoitajilta edellytetään päätoimisuutta.

Aloitteen saapumisen jälkeen ja asian arvioimiseksi on tehty katselmus eri hyvinvointialueiden perhehoidon soveltamisohjeisiin ja esimerkiksi Länsi Uudenmaan hyvinvointialueella päätoimisen perhehoitajan on mahdollisuus käydä ansiotyössä korkeintaan noin 40 h / kk. Vastaavasti Kanta-Hämeen hyvinvointialueen perhehoitoyksikkö Kanervan ohjeistuksen mukaan päätoimisen perhehoitajan on mahdollista käydä ansiotyössä 1–11 päivää / kk. Edellä kuvatusti hyvinvointialueiden perhehoidon toimintaohjeet perustuvat eri hyvinvointialueiden itsenäisiin soveltamiskäytänteisiin perhehoitolain mukaisen hoidon järjestämisestä.

Perhehoitolain (263/2015) mukaan perhehoito on hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona perustuen toimeksiantosopimukseen. Hoitosuhteen toimeksiantosopimusluontoisuudesta johtuen perhehoitaja ei ole työsuhteessa hyvinvointialueeseen. Toimeksiantosopimuksessa sovittavalla tavalla hyvinvointialue maksaa perhehoitajalle lapsen hoitamisesta hoitopalkkiota ja kulukorvausta. Hoitopalkkio ja kulukorvaus eivät ole verotuksellisesti palkkaa, vaan työkorvausta.

Lähtökohtaisesti lastensuojelun perhehoitajat ovat tavallisia perheitä, joissa kodin ulkopuolinen työ on mahdollista, mikäli lapsen hoidettavuus ei muuta vaadi. Tämän johdosta Pohjois-Savon hyvinvointialueella ei myöskään ole määritelty päätoimiselle perhehoitajalle kuukausittaisia tuntirajoja ansiotyössä käymiseen, mutta hoitopalkkioluokissa on varauduttu myös tilanteisiin, joissa lapsi tarvitsee hoidettavuutensa johdosta päätoimisen perhehoitajan tukea. Näissä tilanteissa perhehoidon toimeksiantosopimuksen päätyttyä perhehoitajan on mahdollista palata omaan ammattiinsa, tai ilmoittautua työvoimatoimistoon avointen työmarkkinoiden käytettäväksi. Ylimpien hoitopalkkioluokkien sekä äkillisiin perhehoidon tarpeisiin vastaavan lyhytaikaisen perhehoidon tilanteissa lapsen tarpeiden mukaiseksi on arvioitu päätoiminen perhehoitajuus; tilanteissa, joissa lapsen tarpeet muuttuvat ja on lapsen edun mukaista, perhehoidon toteutuksesta voidaan sopia perustuen myös hoitopalkkioluokkiin, joissa päätoimista

Perhe- ja vammaispalveluiden
lautakunta § 50

20.05.2024

perhehoitajuutta ei edellytetä, mikä mahdollistaa myös perhehoitajan ansiotyössä käynnin.

Perhehoidossa olevien lasten ja perheiden tilanteet ovat yksilöllisiä. Pohjois-Savon hyvinvointialueen lastensuojelun toiminnassa on tämän johdosta arvioitu tarpeelliseksi ylläpitää lastensuojelun perhehoidossa perhe- ja tilannekohtaisen jouston mahdollisuus, jolloin tuntirajojen määrittely ansiotyössä käymiseen ei näyttäydy tarkoituksenmukaisena. Perhehoidossa on tärkeää lapsen edun toteutuminen ja se, että arki on toimivaa ja pitää sisällään aina yksilökohtaisen harkinnan mahdollisuuden myös perhehoitajalle.

Esityslistan liitteenä:

- Aloite päätoimisen perhehoitajan aseman parantaminen Pohjois-Savon hyvinvointialueella

Valmistelijan päätösehdotus:

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää antaa selostusosassa esitetyn vastauksen aloitteeseen päätoimisten perhehoitajien aseman parantamiseksi Pohjois-Savon hyvinvointialueella.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Lastensuojelun perhehoidossa lapsen hoito, kasvatusta ja muu ympärivuorokautinen huolenpito järjestetään tehtävään hyväksytyissä perheissä ja perhehoidon porrastetuissa hoitopalkkioluokissa on huomioitu tilanteet, joissa lapsen hoidettavuus vaatii päätoimista perhehoitajuutta.

Toimivallan peruste hallintosääntö 41 §, lautakunnan yleiset tehtävät kohta 1

Esittelijä perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää antaa selostusosassa esitetyn vastauksen aloitteeseen päätoimisten perhehoitajien aseman parantamiseksi Pohjois-Savon hyvinvointialueella.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 50
lautakunta

20.05.2024

Perhe- ja vammaispalveluiden § 51
lautakunta

20.05.2024

Viranhaltijapäätösten tarkastaminen

Pevamltk 20.05.2024 § 51

Hyvinvointialueen hallintosäännön 59 §:n mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa hyvinvointialuelain 139 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Toimielimen on neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta ilmoitettava lautakunnalle niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi.

Viranhaltijapäätösten osalta viranhaltijan on neljän päivän kuluessa päätöksen allekirjoittamisesta ilmoitettava lautakunnan alaisten viranhaltijoiden osalta lautakunnalle.

Lautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätösluettelot toimitetaan kaksi kertaa viikossa lautakunnan puheenjohtajalle ja esittelijälle.

Lautakunnalle ei ilmoiteta eikä sillä ole otto-oikeutta henkilöstöpäätöksiin, jotka koskevat henkilöstöasioita, jotka on mainittu hallintosäännön luvussa "Toimivalta henkilöstöasioissa".

Esityslistan lisäaineistona jaetaan:

- viranhaltijapäätösluettelo ajalta 15.4.2024 - 12.5.2024

Esittelijä

Toimielimen puheenjohtaja

Päätösehdotus

Lautakunta ei käytä otto-oikeutta viranhaltijoiden päätöksiin. Lautakunta hyväksyy viranhaltijapöytäkirjat ja merkitsee tietoon saatetuksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 52
lautakunta

20.05.2024

Tiedoksisaatettavat asiat

Pevamltk 20.05.2024 § 52

Esittelijä	perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta merkitsee, ettei ole asioita tiedoksisaatettavaksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.

Perhe- ja vammaispalveluiden § 53
lautakunta

20.05.2024

Muut asiat

Pevamltk 20.05.2024 § 53

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.46.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 41, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46, § 47, § 48, § 50, § 51, § 52, § 53

Yllälueteltuihin päätöksiin ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

Seuraavasta päätöksestä ei saa tehdä hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 49

HANKINTAOIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon¹.

I Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–133 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

¹ Kansallisen kynnsarvon suuruus on:

- 60.000 € tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut
- 400.000 € terveydenhoito – ja sosiaalipalvelut (Liite E 1-4 kohta)
- 300.000 € erityiset palvelut (Liite E 5-15 kohta)
- 150.000 € rakennusurakat
- 500.000 € käyttöoikeussopimukset

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:

Pohjois-Savon hyvinvointialue, perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta
Kirjaamo
Puijonlaaksontie 2
Rak. 3, 0 krs
70210 KUOPIO.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 42 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai 51 §:ssä tarkoitettua dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa tai 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut

tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa tai 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Jollei 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole julkaistu, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä:

- 1) 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä; tai
- 2) kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon

viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>